

# **STRATEGIA PENTRU ROMANIA**

## **RAPORT PRIVIND INVITATIA PENTRU CONSULTARE PUBLICA**

## **1. Raport privind comentariile publice primite**

In conformitate cu Politica BERD privind Informarea Publica, varianta preliminara a Strategiei de tara pentru Romania a fost publicata pe paginile web ale Bancii pentru dezbateri publice, pentru o perioada de 30 de zile incepand cu 7 martie 2008. Publicul a fost invitat sa trimita comentariile pana pe 9 aprilie 2008 pentru a putea fi luate in considerare.

A fost primit un set de comentarii, de la ARIN (Asociatia Romana a Iubitorilor Naturii) organizatie romana non-guvernamentala de mediu. Comentariile primite precum si raspusurile oferite de BERD sunt disponibile in acest raport, care devine Anexa la Strategia de tara.

## 2. Comentarii primite si raspunsuri oferite

ARIN: In privinta consultarilor publice: dat fiind ca legislatia in Romania a fost modificata in mod repetat, ajungand aproape sa falsifice "spiritul" Conventiei Aarhus, Legii 544/2001 si Legii 52 (a Transparentei), regulile BERD sa specifice ca politica si regulile de consultare a publicului sa se incadreze CEL PUTIN in legislatia Romaniei (asta fiind cerinta "minimala"). De asemenea, sa se renunte la ideea de a se respecta obiceiurile "culturale" in domeniul consultarii, dat fiind ca obiceiurile "culturale" sunt de opacitate totala si de piedici in calea unei reale consultari.

*Raspunsul BERD: Acest comentariu a fost transmis echipei care raspunde de revizuirea Politicii de Mediu pentru a fi luat in considerare. Raspunsuri la comentariile primite in cadrul consultarii aferente proiectului Politicii Sociale si de Mediu a Bancii vor fi publicate in timp util pe paginile web ale BERD.*

ARIN: In privinta "monitorizarii" proiectelor: sa se introduca obligativitatea ca la "monitorizare" sa participe si ONG de mediu.

*Raspunsul BERD: Si acest comentariu a fost transmis spre analiza echipei care raspunde de revizuirea Politicii de Mediu. Comentariul va fi tratat impreuna cu celelalte comentarii primite in legatura cu proiectul Politicii Sociale si de Mediu al Bancii, raspunsurile urmand sa fie publicate in timp util pe paginile web ale BERD.*

ARIN: In privinta proiectelor de introducere a biocombustibililor, solicitam maxima atentie precum si consultarea ONG de mediu, din cauza riscului ridicat de afectare a biodiversitatii (introducere de monoculturi, practicarea de agricultura intensiva, coborarea varstei de taiere a arborilor etc.).

*Raspunsul BERD: Urmare a unei analize atente si in contextul cererii crescande de cereale si oleaginoase (fapt sustinut in mare masura de cresterea inregistrata in China), rezervelor saracite, schimbarilor climatice tot mai frecvente (care au ca rezultat pierderi de culturi) si al unor avantaje generale limitate in ce priveste protectia mediului, BERD a ajuns la concluzia ca producerea biocombustibililor din materii prime care altfel ar putea fi folosite ca alimente sau furaje pentru animale nu se justifica. In contextul ingrijorarii crescande privind cresterea preturilor alimentelor si impactului acesteia asupra populatiei cu venituri mici, nu este etic sa se extraga bunuri de pe piata produselor alimentare si furajelor pentru obtinerea unei productii de biocombustibili nesustenabila.*

*Banca va putea lua in considerare finantarea producerii de biocombustibil, atunci cand tehnologiile de productie din a doua generatie, folosind produse secundare nealimentare (cum ar fi paie, talaj sau hartie reciclata) vor deveni viabile din punct de vedere economic si al protectiei mediului. Aceste tehnologii din a doua generatie, care vor fi dezvoltate pentru utilizare comerciala, vor trebui sa demonstreze avantajul net pe il care au privind mediul si clima, fata de alte surse de energie (minerale sau regenerabile).*

ARIN: Dat fiind esecul (recunoscut sau nu) proiectelor de introducere a rețelilor de apă potabilă la sate finanțate de Banca Mondială și data fiind infrastructura precară, BERD NU va finanța NICI UN proiect de alimentare cu apă potabilă înainte de a se asigura că EXISTA sisteme de canalizare și stații de epurare pentru ca apele uzate să nu polueze solul, pânzele freatice și apele curgătoare.

*Răspunsul BERD: În toate proiectele sale, BERD realizează analiza financiară, juridică și de mediu, "due diligence", pentru fiecare plan de investiții propus. În cadrul procesului de "due diligence" trebuie să se asigure că rețelele de alimentare cu apă și tratarea apei uzate vor fi proiectate și dezvoltate în mod integrat.*

ARIN: BERD NU va finanța proiecte de "prevenire și combatere a efectelor inundațiilor" care implică "regularizări", betonări, îndiguiri etc. fără o consultare detaliată a ONG-urilor de mediu, a Comitetelor de Bazin etc. BERD se va asigura că în cadrul ședințelor Comitetelor de Bazin au fost invitate în timp ONG-urile participante și că documentația le-a fost pusă la dispoziție din timp (cel puțin 2 săptămâni înainte). De asemenea BERD se va asigura că au fost invitate la consultări ONG-urile membre ale Coaliției Natura 2000.

*Răspunsul BERD: Banca se angajează să furnizeze publicului larg informații în conformitate cu prevederile Politicii sale de Informare a Publicului și Politicii sale de Mediu. Oricărui proiect nou care este evaluat, i se atribuie o anumită categorie de evaluare. Categoria corespunde impactului pe care proiectul respectiv îl are asupra mediului și stabilește nivelul de informații despre proiect necesare a fi oferite publicului, precum și oportunitatea consultării acestuia. Cerințele minime de informare în cazul oricărui proiect constau în publicarea unui document de prezentare rezumativă a proiectului (PSD) pe paginile de internet ale Bancii ([www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)) și îndeplinirea tuturor cerințelor naționale privind consultarea publicului de către sponsorii proiectului.*

ARIN: Cât mai curând posibil, BERD se va asigura că Ministerul Mediului va iniția realizarea unui glosar de termeni care să fie utilizați în cadrul consultărilor (și în realizarea proiectelor), glosar la care să fie consultate ONG-urile de mediu, pentru a se asigura că se evită posibilitatea de interpretări diferite în cazul autorităților, ONG-urilor și sponsorilor de proiecte. Exemple de termeni: "suficient", "din timp", "rezonabil", "public afectat", "direct interesat" etc.

*Răspunsul BERD: BERD nu are nici un fel de jurisdicție asupra Ministerului Mediului din cadrul Guvernului României. Cu toate acestea, Banca este pregătită să acorde sprijin ministerului în această privință.*

ARIN: În cazul studiilor de impact pentru diverse proiecte: BERD se va asigura că acestea sunt realizate NU doar de firme autorizate de MMDD, ci va impune o condiție în plus: firmele care realizează SIM vor fi certificate (auditate) ISO.

*Răspunsul BERD: Firmele care realizează Studii de Impact asupra Mediului precum și alte studii, sunt evaluate în ce privește îndeplinirea anumitor criterii, cum ar fi expertiza tehnică, experiența în proiecte similare, experiența în regiune și capacitatea*

*locala. Desi BERD este dispusa sa incurajeze certificarea ISO, aceasta nu este o cerinta.*

*ARIN: Date fiind costurile imense (directe si indirecte) pe care le implica inundatiile, alunecarile de teren etc. BERD va acorda o atentie cu TOTUL speciala oricarui proiect care implica domeniul silvic, inclusiv industria lemnului sau a biocombustibililor. NICI un proiect din acest domeniu nu va fi finantat fara consultari extensive cu ONGurile de mediu, in special cele membre ale Coalitiei Natura 2000.*

*Raspunsul BERD: BERD doreste sa finanteze proiecte durabile si viabile din punct de vedere al mediului. In acest sens, in cazul fiecarui proiect, Banca evalueaza capacitatea sponsorului proiectului de a aplica practici interne sanatoase, fapt demonstrat de conformarea cu standardele UE aplicabile si cu cerintele nationale de reglementare. In cazul in care este necesara diminuarea unor riscuri, masurile respective sunt incorporate in conditiile de finantare. Ulterior, BERD monitorizeaza performanta de mediu si modul in care proiectul este implementat pe durata finantarii acestuia. A se vedea raspunsul de la punctul nr. 7 referitor la consultarea publicului.*

*ARIN: Dat fiind ca programul "Superschi in Carpati" este intens contestat de ONGurile de mediu si de diverse comunitati de persoane cu activitati legate de natura, BERD NU va finanta nici un proiect legat de acest program si va manifesta o atitudine circumspecta fata de orice alte proiecte de aceasta natura.*

*Raspunsul BERD: BERD nu este si nu a fost implicata intr-un asemenea proiect. A se vedea raspunsul de la punctul nr. 8 referitor la cerintele privind proiectele.*

*ARIN: BERD va incerca sa asigure cadrul unor intalniri periodice (cel putin 2 / an) intre staff-ul BERD - Romania si ONGurile de mediu.*

*Raspunsul BERD: BERD a purtat consultari si discutii active si utile cu organizatii ale societatii civile, inclusiv organizatii neguvernamentale de mediu, din Romania si din alte tari din regiunile unde este reprezentata. Prin intermediul biroului sau din Bucuresti, Banca va continua sa aiba discutii productive cu ONG-urile de mediu cand va fi necesar, posibil si potrivit pentru ambele parti.*